

Kamenskas kundze, vai Latvijā krievu valodas ir par maz?

Olivers Everts, Speciāli TVNET

Jā, Valsts valodas centrs rīkojas pareizi un atbildīgi, cenšoties ierobežot publiskas informācijas izplatīšanu drukātā veidā krievu valodā Latvijas teritorijā. Vienkārši tāpēc, ka krievu valoda ir visbūtiskākais drauds latviešu valodas attīstībai un noteicošais faktors, kas traucē tā saucamajiem krievvalodīgajiem integrēties latviešu sabiedrībā uz latviešu valodas bāzes.

Lai arī latviešu valodai kopš iestāšanās Eiropas Savienībā ir vislabvēlīgākie attīstības apstākļi tās vēsturē (latviešu valoda ir oficiāla ES valoda ar visām no šā fakta izrietošajām iespējām un garantijām valodai attīstīties un nostiprināties visās jomās), Latvijas mediju telpā joprojām dominē tieši krievu valoda, jo latviešu valodā ir daudz mazāks mediju (prese, TV, radio, grāmatas u.c.) satura piedāvājums nekā krievu valodā.

Tieši latvieši, nevis krievi jūtas diskomfortā

Šajā aspektā tieši latvieši ir diskomfortā un jūtas kā minoritāte savā valstī, jo pat Latvijā lielākais audiovizuālo mediju izplatītājs ar valsts īpašuma daļām - Lattelecom savā piedāvājumu politikā prioritē kanālus krievu valodā. Šo kanālu ir daudz vairāk nekā latviešu valodā.

Bez tam Krievijā krievu valodā ražotās filmas un mūzika aizņem ļoti lielu daļu arī no tā saucamā latviešu TV un radio kanālu klāsta un šo mediju interneta platformu piedāvājuma.

Nav noslēpums, ka krievu jauniešiem ar latviešu valodas zināšanām šodien ir vieglāk atrast darbu Latvijā nekā latviešiem, kas krievu valodu nepārvalda, jo biznesa vidē nezin kāpēc valda priekšstats, ka krievi Latvijā neprot latviešu valodu.

Tas ir maldīgs priekšstats, jo statistika liecina pavisam ko citu. Tādu «krievvalodīgo», kas nesaprot mediju vēstījumus latviešu valodā ir tikai kādi 3% no visiem 42% Latvijas iedzīvotāju, kuriem latviešu valoda nav dzimtā valoda (Jauna Latvijas sabiedriskā medija izveides koncepcija, NEPL, 2012), turklāt šis skaitlis ar katru gadu turpina sarukt. Pēc pāris gadiem Latvijā praktiski vairs nemaz nebūs krievvalodīgo, kas nesapratīs mediju vēstījumus valsts valodā, ja vien, pateicoties Šlesera, Šīna, Stendzenieka uzturēšanās atļauju kampaņai, Latviju neatgriezeniski nepārpludinās jauns «krievvalodīgo» vilnis no Krievijas un NVS valstīm.

Latvijas Cilvēktiesību centra direktore Anhelita Kamenska ir paudusi savu sašutumu par faktu, ka nesen esot aizliegts Nacionālajam veselības dienestam izplatīt drukātus ielūgumus krievu valodā, kuros sievietes aicinātas uz bezmaksas dzemdes kakla un krūts vēža veselības pārbaudēm. Tāpēc Kamenskas kundze uzskata, ka Latvijas Valsts valodas centra centieni «klūst veseram saprātam arvien neaptveramāki» (lr, 28.10.13.).

Kamenskas kundzei atbalstu sniedz provokatori no «mankurtiskajām» (M. Zālītes apzīmējums) un Krievijas imperiālistisko, šovinistisko spēku ietekmē nonākušām Latvijas pašpasludināto «kreiso anarhistu» aprindām. No tām pašām aprindām, kas ar interneta un sabiedrisko mediju mobingu izdara spiedienu uz tiem, kas grib nostiprināt latviešu nācības un valodas lomu Satversmes preambulā.

Par ko tad īsti tracis? Vai kāds tiešām Latvijā tic, ka kāda krievu sieviete, saņemot valsts valodā uzaicinājumu uz vēža skrīningu, galīgi neko nesapratīs, kas viņu sagaida slimnīcā? Vai patiešām ir iestājusies tik kardināla izmisuma situācija, kā to traktē Kamenskas kundze? Protams, paciente sapratīs, jo jebkurš ārsts Latvijā viņai paskaidros nesaprotamās nianšes krievu valodā. Neesmu dzirdējis, ka Latvijā kāds mediķis atteiktos apkalpot pacientus krievu valodā. Tā ir reta un unikāla priekšrocība Latvijas krievvalodīgajiem, ka viņi jebkurā Latvijas medicīnas iestādē var saņemt servisu krievu valodā bez tulku piesaistes. Tāda luksusa imigrantiem vai mazākumtautībām nav ne Lielbritānijā, ne Skandināvijā, kuras nezin kāpēc kā piemērus min Kamenskas kundzes advokāti.

Šajās valstīs internetā tiešām ir pieejama informācija mazākumtautību valodās par galvenajiem veselības aprūpes saņemšanas jautājumiem. Taču tas ir tāpēc, ka šajās valstīs medicīnas iestādes, nepiesaistot tulkus, nevar sniegt pakalpojumus nevienā citā valodā, kā tikai valsts valodā.

Dažu lapīgu iztulkošana minoritāšu un imigrantu valodās ir lētākais veids, kā atrisināt šo problēmu šajās valstīs. Taču tas nepavisam nebūtu jākopē Latvijā, kur ir pavisam cita lingvistiskā situācija un veselības aprūpes darbinieki sniedz pakalpojumus arī krievu valodā. Turklāt paši krievi būs pateicīgi Kursīša kunga vadītajam Valsts valodas centram, ka viņi būs spiesti beidzot saņemties un nopietnāk apgūt savas dzimtenes vai mājvietas valsts – Latvijas valodu. Kamenskas kundze šiem krieviem izdara lāča pakalpojumu.

Vai Latvijas Cilvēktiesību centrs kalpo *Rossotrudņičestvo*?

Īstie krievu valodas un reizē ar to arī lielkrievu šovinisma* izplatītāji un advokāti ir jāmeklē Krievijā. No šīs valsts tiek vadīta un koordinēta Eiropas Savienības un tās vājākā posma Latvijas destabilizācija. Jo Latvija ir vienīgā valsts ārpus NVS valstīm ar vislielāko krieviski runājošo īpatsvaru sabiedrībā.

Krievu valodas popularizēšanu un izplatīšanu ārzemēs vada organizācija Rossotrudņičestvo, kas pasaulē pazīstama kā Krievijas maigās varas flagmaņa organizācija. Turklāt tā ir cieši saistīta ar Krievijas izlūkdienestu FSB (TVnet 24.01.13.).

Tāpēc gluži pamatots rodas jautājums: kā interesēm kalpo Latvijas Cilvēktiesību centrs? Vai latviešu valodas un latviešu nācijas tiesības savā dzimtenē, imigrantu integrēšana uz valsts valodas bāzes nav šīs organizācijas uzdevumos? Jo mazā latviešu nācija un unikālā latviešu valoda taču tiek daudz vairāk apdraudēta nekā lielā un varenā krievu nācija un krievu valoda, kuru latviešu valoda nekādi neapdraud.

* Lielkrievu šovinizisms – ideja par krievu valodas, kultūras un pašas tautas kvalitatīvu pārkumu pār citām tautām – tika kultivēts cara laikos. Tas turpinājās arī «internacionālajā» PSRS, un ar to sastopamies arī mūsdienās.